دکتر محمد قهری
دانشگاه امام حسین(ع)

بیماریهای ناخن

اختلالات ناخن میتواند اثرات قابل توجه منفی روی عملکرد احساسی، اجتماعی، مالی و شغلی بیمار داشته باشد. بیماران ممکن است ترس و نگرانی از انتقال بیماری خود به دیگران داشته باشند و این مسئله در برخی مشاغل نظیر آشپزها، تایپیست ها وامثال اینها با اهمیت تر است.

اختلالات ناخن سیر افزایش یابنده‌ای در جمعیت دارد. بیش از ۵۰٪ علل این اختلالات عفونتهای قارچی هستند. تشخیص صحیح این دسته از اختلالات کمک فراوانی به رفع سردرگمی بیماران کرده تکلیف پزشک معالج را نیز روشن تر می‌سازد.

آناتومی

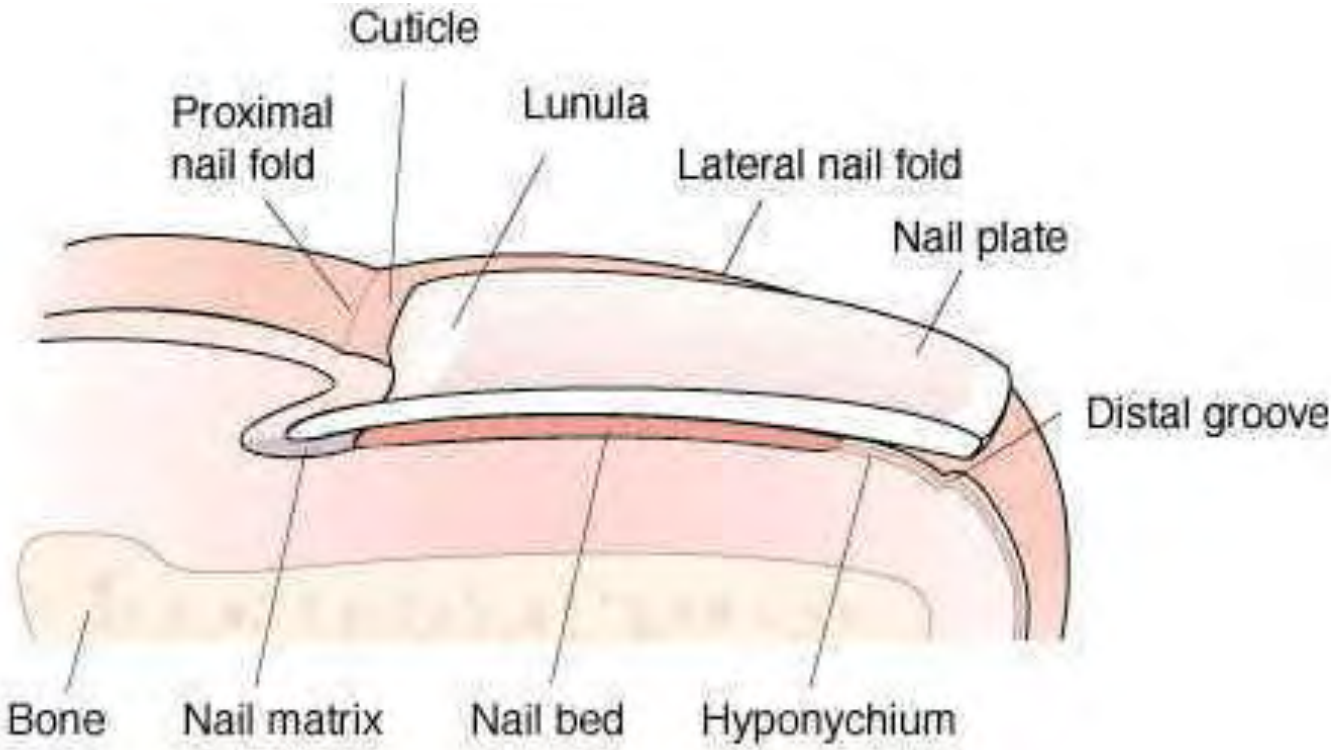

Nail plate: صفحه ناخن (کراتین مرده سخت و شفاف)

Nail fold : چین ناخن (پوستی که اطراف قسمتهای جانبی و پروگزیمال ناخن را می پوشاند)

Matrix: چین ناخنی پروگزیمال روی ماتریکس قرار میگیرد. ماتریکس ۹۰% صفحه ناخن را می سازد.

Cuticle: لایه کراتینی چین ناخنی پروگزیمال تا روی قسمت پروگزیمال صفحه ناخن امتداد پیدا کرده و کوتیکول را تشکیل میدهد.

Lunula: ماهک (از ورای صفحه ناخن دیده می شود، قسمت دیستال ماتریکس ناخن است).

hyponychium: بستر ناخن از قسمت دیستال ماتریکس ناخن تا هیپونیشیوم امتداد می یابد.

Nail bed: بستر ناخن (تشکیل شده از تیغه های طولی موازی به همراه عروق خونی کوچکی که در قاعده آنها قرار دارد).

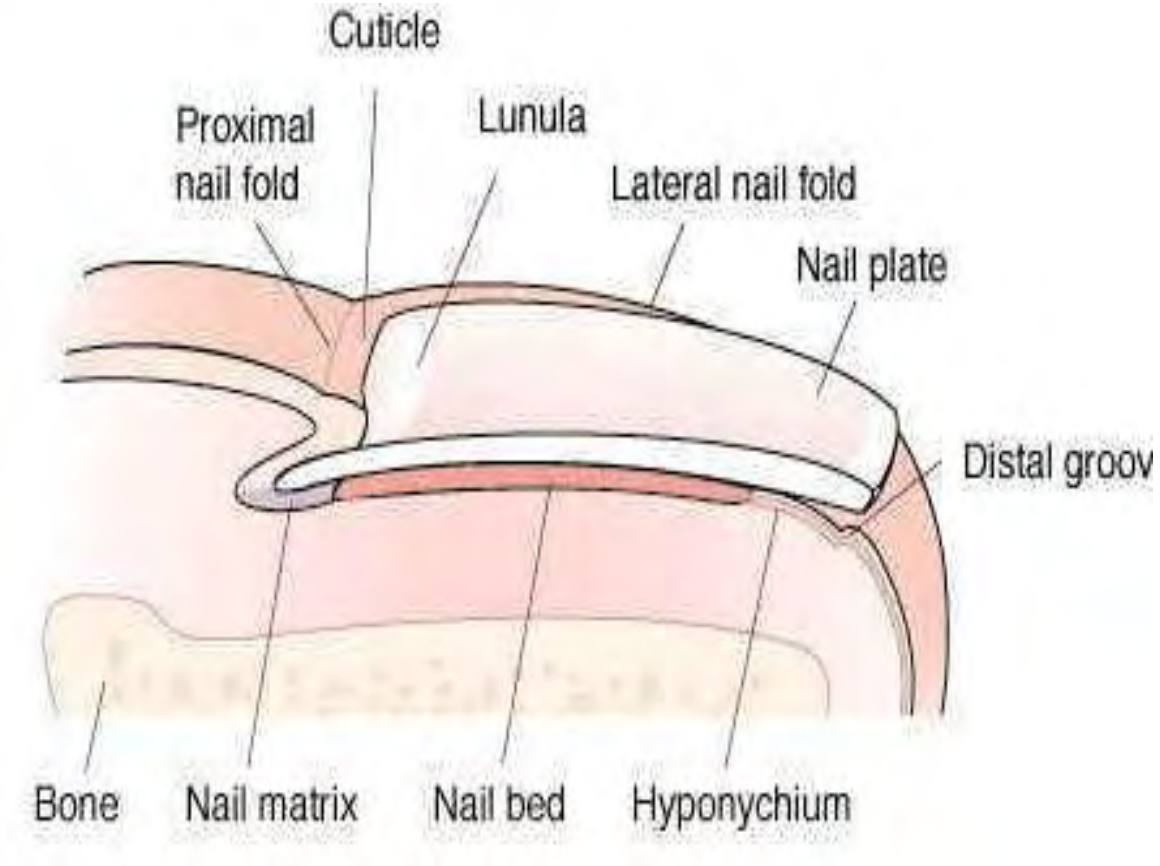

بستر ناخن

خونریزی ناشی از تروما یا بیماری عروق در عمق ناودانهای موجود در این بستر سبب تشکیل الگوی خونریزی خطی (splinter hemorrhage) میشود.

هیپونیشیوم

قطعه کوتاهی از پوست است که با ناخن پوشیده نشده است، این قطعه از قسمت دیستال بستر ناخن شروع شده و در ناودان دیستال به آخر می رسد.

Nail Anatomy
Nail plate
Lunula
Eponychium
Lateral nail fold
Cuticle
fpnotebook.com

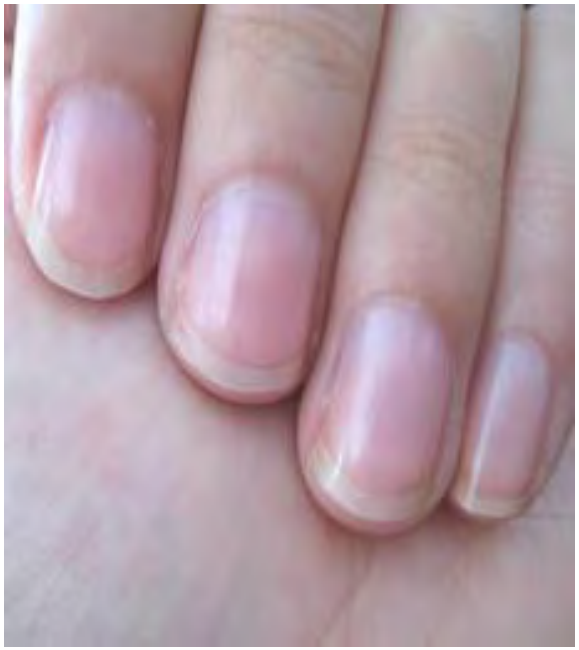

میزان رشد

ناخن انگشتان دست به میزان نیم تا ۱/۲۹ میلیمتر در هفته رشد میکنند. زمان تقریبی رشد از ماتریکس تا لبه آزاد انتهای ناخن : ۵/۵ ماه

جایگزینی ناخنهای انگشتان پا ۱۲ تا ۱۸ ماه طول میکشد.

در بیماریهای سیستمیک نظیر مخملک سرعت تقسیم سلولهای ماتریکس کاهش پیدا کرده و صفحه ناخن نازک میشود (Beau’s lines).

افزایش سن و ضعیف شدن گردش خون سرعت رشد ناخنها را کاهش میدهد.

Contents

- **Abnormalities of the nail plate surface**
- **Discolouration of nails**
- **Cuticle and nail fold**
- **Abnormalities of nail *shape***
- **Loss of nails**
- **Lesions around nails**

Abnormalities of the nail plate surface

Nail plate abnormalities are often due to inflammatory conditions affecting the matrix or nail bed. Specific diagnoses may be made from characteristic appearances, which are generally self-explanatory.

pitting

Eczema

Psoriasis

Alopecia areata

Medscape®
www.medscape.com

Transverse ridging

Eczema

Psoriasis

Beau's line: single ridge across nail:
Acute systemic illness, Trauma

Longitudinal ridging and / or longitudinal splitting

Ageing

Trauma

Lichen planus

Darier's disease

Onychomycosis

Psoriasis

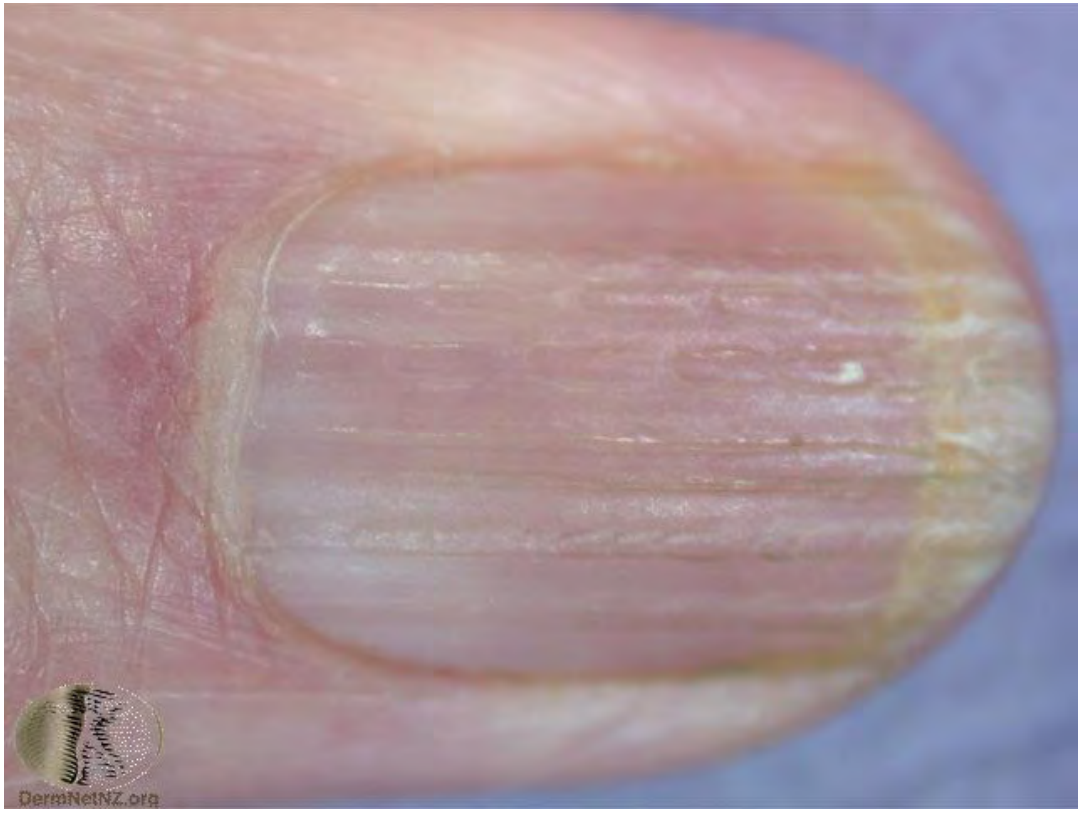

Longitudinal groove

Cyst or tumour of matrix

Trauma

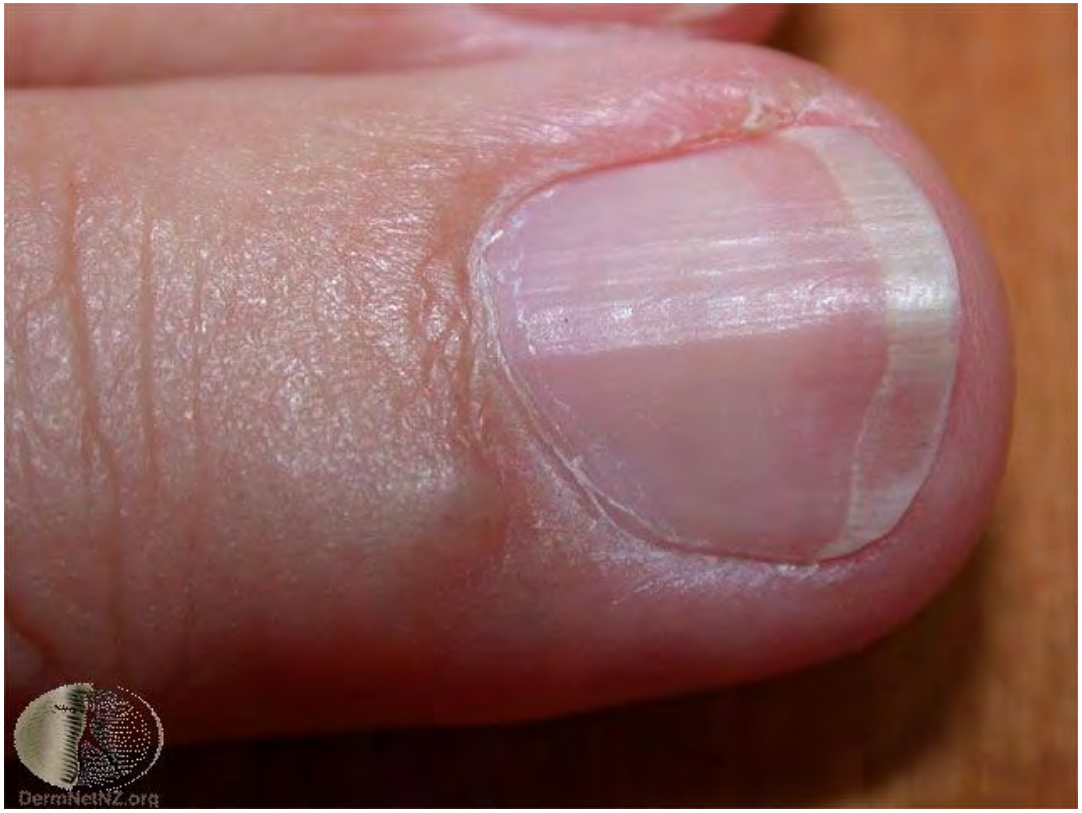

Onychogryphosis (thick hard curved nail plate)

Ageing

Psoriasis

Trauma

Onychogryphosis

Onychogryphosis

Nail plate thinning

Lichen planus

Trauma

Nail plate crumbling

Psoriasis

Onychomycosis

Distal lamellar splitting; brittle nails

Water/detergent damage

Nail polish removers

Traumatic removal or artificial nails

Distal notching

Darier's disease

Lichen planus

Nails involved in approximately 10% of cases of disseminated lichen planus. However, may be only presentation of disease.

With matrix causes thinning, brittleness, crumbling of the nail with accentuated surface longitudinal ridging and colour change to black or white.

Typically the lunula is raised more than the distal part of the nail.

Severe chronic inflammation causes either partial or complete loss of nail plate and formation of pterygium (see picture below) with partial loss of central nail plate seen as **distal notch** or completely split nail. Involvement of nail bed causes onycholysis, distal subungual hyperkeratosis, formation of bulla or permanent anonychia.

Rough nails

Lichen planus

Twenty Nail Dystrophy

Twenty Nail Dystrophy
DermNetNZ.org

Twenty Nail Dystrophy

erosion

SCC

Melanoma

Trauma

Discolouration of nails

Distinguish a discoloured nail bed from a discoloured nail plate.

Yellow

Yellow nail syndrome Onychomycosis Psoriasis Staining from nail enamel

Onycholysis (white or yellow distally,; nail plate lifted off nail bed)

Skin diseases: psoriasis, dermatitis, lichen planus

Idiopathic
Trauma

Systemic disease

Nail infection

Tumour under distal nail plate

Drug photosensitivity

اونیکولیز

- **اونیکولیز**
- به معنای جدا شدن ناخن از بستر آن است. در زنانی که ناخنهای بلند دارند شایع تر است. پاک کردن شدید و محکم زیر ناخنها سبب تشدید این فرآیند میشود.
- جداشدگی از انتهای دیستال ناخن شروع شده و به آهستگی به سمت پروگزیمال پیش می رود.
- قسمت غیرچسبیده ناخن به رنگ سفید، زرد و یا سبز است، اغلب با عفونت قارچی اشتباه می شود.

onycholysis

علل اونیکولیز:

پسوریازیس، تروما به ناخنهای بلند، عفونت کاندیدا یا سودومونا، داروهای داخلی، تماس با مواد شیمیائی، خیس خوردگی بعلت غوطه وری طولای مدت در آب، درماتیت تماسی آلرژیک.

اونیکولیز

مبتلایان به اونیکولیز بدون توجیه باید از نظر پرکاری تیروئید و بیماری بدون علامت تیروئید غربالگری شوند.

اونیکولیز

اونیکولیز

اونیکولیز تروماتیک

DermNetNZ.org

©R Suhonen
DermNetNZ.org

green

Infection

عفونت سودوموناس

جداشدن صفحه ناخن (اونیکولیز) فضای خیس و مرطوبی را میان صفحه ناخن و بستر آن ایجاد میکند که فاقد پوشش محافظ است.

سودوموناس دراین فضای گرم و مرطوب رشد میکند و زیر سطح صفحه ناخن را به رنگ سبز تیره در می آورد. احساس ناراحتی یا التهاب اندکی وجود دارد و شبیه حالتی است که در هماتوم زیر ناخن روی میدهد.

عفونت سودوموناس
DermNetNZ.org

Brown or black

Staining Drugs

Infection

Melanocytic naevus

Melanoma

Racial

White (leukonychia)

Vitiligo

Trauma

Hypoalbuminaemia

Chronic renal failure

Chemotherapy

Familial Onychomycosis

Red

Lunula

Darier's disease

Inflammation

Blue

Drugs

Purple/black

Splinter haemorrhage

Haematoma

Cuticle and nail fold abnormalities

The cuticle is an area of keratin joining the skin of the posterior nail fold to the nail plate. Loss of cuticle results in paronychia: an acute or chronic inflammatory reaction involving nail fold (swelling, tenderness, sometimes pus).

Ragged cuticles & telangiectases

Trauma: hang nail

Connective tissue disease

Distal digital infarcts

Vasculitis

Distal subungual hyperkeratosis

Psoriasis

Onychomycosis

Norwegian scabies

Paronychia

Acute

chronic

Abnormalities of nail shape

Long nail

uncut

Longitudinal over-curvature

Systemic sclerosis

Sarcoidosis

clubbing

Chronic lung disease

Cardiac disease

Liver disease

Ulcerative colitis

Collagen vascular disease

Thyrotoxicosis

Koilonychia (thin spoon-shaped nail)

Infants & elderly

Local injury

Iron deficiency anaemia

Systemic retinoids

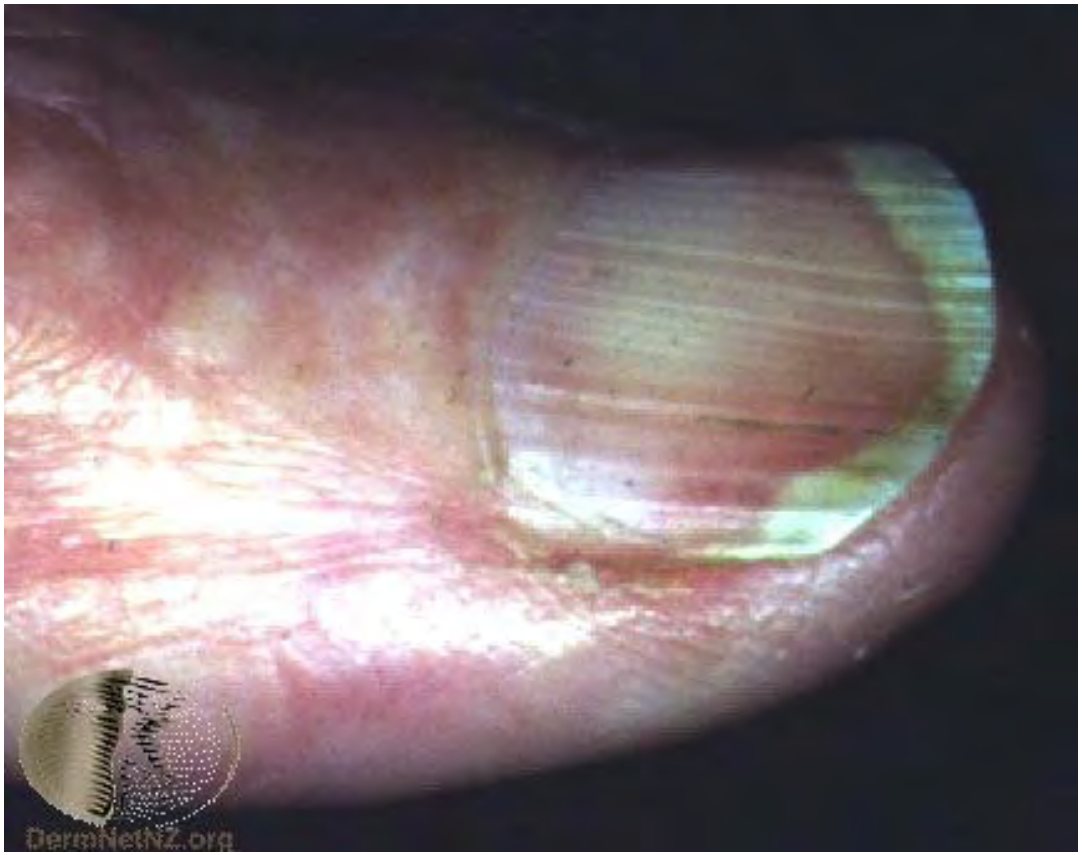

Pachyonychia (wedge-shaped nails)

Pachyonychia congenita

Idiopathic

Pincer nail (transverse over-curvature)

Epidermal cyst

Idiopathic

In-grown nail

Granulomas are common

Systemic retinoids

Loss of nails

Without scarring

Trauma e.g. nail biting

Scarring

Trauma e.g. Surgery

Tumour

Erosive lichen planus

Onychomadesis (nail shedding)

Severe systemic disease

Severe lichen planus

Lesions around nails

Common skin lesions that may arise close to nails include:

Viral wart

corn

Myxoid cyst

Melanocytic naevus

melanoma

Squamous cell carcinoma
Pyogenic granuloma

Ridging and beading

- خطوط طولی و ناهمواریهای سطحی
- تغییر شایعی است که در اثر افزایش سن رخ میدهد و گاهی نیز در افراد جوان دیده میشود.
- دانه دانه شدن در تمام سنین رخ میدهد ولی در سالمندان شایع تر است. این دانه ها بخشی یا قسمت اعظم صفحه ناخن را می پوشانند و به شکل طولی آرایش یافته اند.

Ridging and beading

Ridging and beading

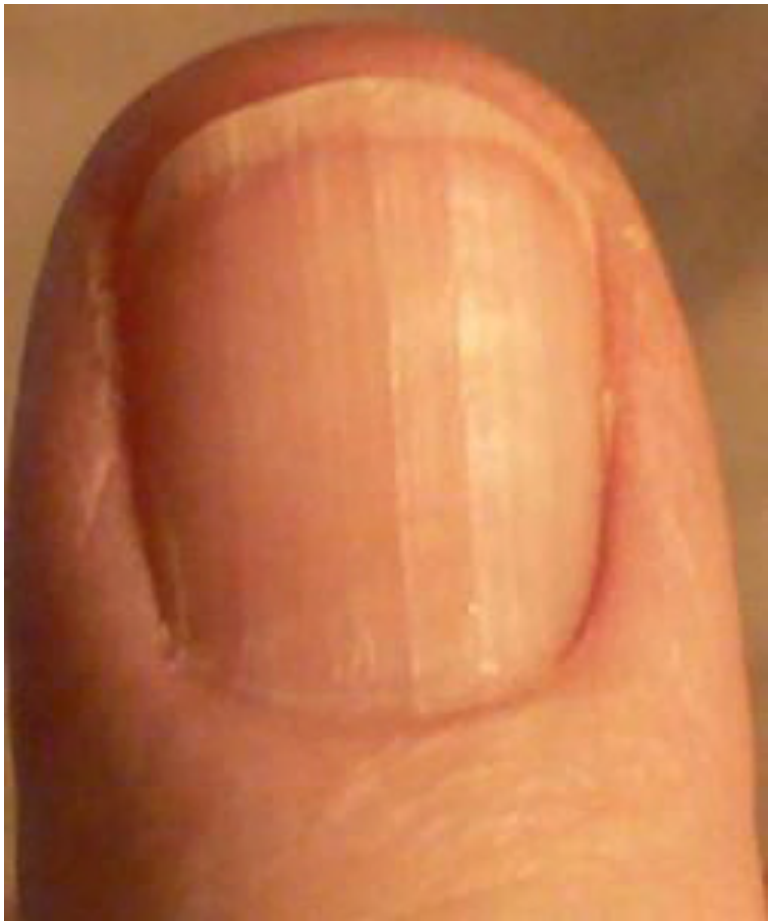

Ridging and beading

splinter hemorrhage

- خونریزی ناشی از تروما یا بیماری عروق در عمق ناودانهای موجود در بستر ناخن سبب تشکیل الگوی خونریزی خطی (splinter hemorrhage) میشود.

splinter hemorrhage

splinter hemorrhage

splinter hemorrhage

splinter hemorrhage

در بیماران مبتلا به اسکلرودرمی، اندوکاردیت باکتریال تحت حاد، لوپوس سیستمیک اریتماتوس، آرتریت روماتوئید، سندرم آنتی فسفولیپید و در تروما ممکن است دیده شود.

Habit-tic deformity

- **بدشکلی عادتی- تیک**
- جویدن یا کندن بخشی از قسمت پروگزیمال چین ناخن انگشت شست بوسیله ناخن انگشت اشاره که عادت شایعی است.
- دسته های خطی از شیارهای افقی در سطح ناخن امتداد یافته اند. موج دار شدن ناخن بدلیل اگزمای مزمن در چین ناخنی پروگزیمال نمای مشابهی ایجاد میکند.

Habit-tic deformity

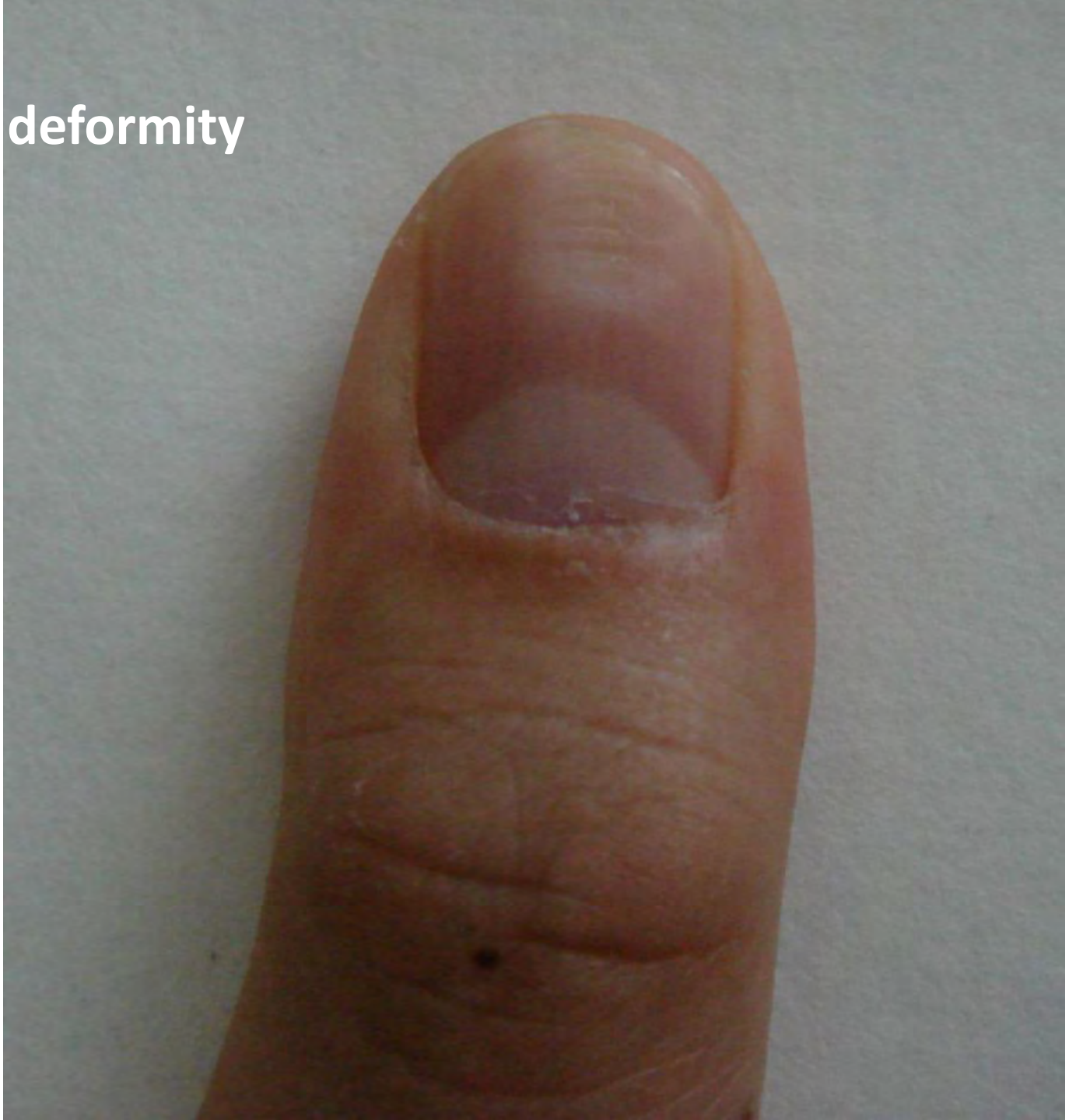

Habit-tic deformity

©ELSEVIER, INC. – ELSEVIERIMAGES.COM

Habit-tic deformity

Habit-tic deformity

پسوریازیس ناخن

- ۲ تا ۳ درصد جمعیت ایالات متحده پسوریازیس دارند که ۱۰ تا ۵۵% آنها دچار پسوریازیس ناخن هستند. ۹۵% کسانیکه پسوریازیس ناخن دارند بطور همزمان در سایر نواحی پوستی خود نیز دارای ضایعات این بیماری میباشند.

- علائم پسوریازیس ناخن:
- Pitting یا سوراخها و نقاط فرورفته در روی ناخن یک علامت کلاسیک است.
- ضخیم شدن ناخن
- ظاهر یا نمای زردمایل به قرمز در زیر ناخن
- خطوط افقی در عرض ناخن
- لکه های سفید در زیر ناخن
- ناخنهای شل
- خطوط سیاه کوچک افقی در زیر ناخن
- پوست ضخیم شده در زیر ناخن
- قرمزی در ناحیه ماهک ناخن
- ترد و شکننده بودن و خرد شدن ناخن

- **پسوریازیس**
- میزان بروز درگیری ناخن در پسوریازیس از ۱۰% تا ۵۰% متغیر است.
- یک یا چند ناخن ممکن است درگیر شوند.
- ایجاد فرورفتگیهای نقطه ای (pitting) شایع ترین یافته است. تعداد آنها ممکن است کم یا زیاد باشد و توزیع انها در سطح ناخن تصادفی و نامنظم است.
- هنگامیکه پسوریازیس ماتریکس ناخن را درگیر میکند، کج و کوله شدن و اعوجاج صفحه ناخن رخ میدهد.

- ضایعات لکه روغنی لکه هائی به رنگ زرد مایل به قهوه ای هستند که در تمام سطح ناخن دیده میشوند.
- پسوریازیس بستر ناخن سبب تجمع سرم و بقایای پوسته ها در زیر صفحه ناخن میشود.

پسوریازیس

©Mayo Foundation for Medical Education and Research. All rights reserved.

Psoriasis with pitting

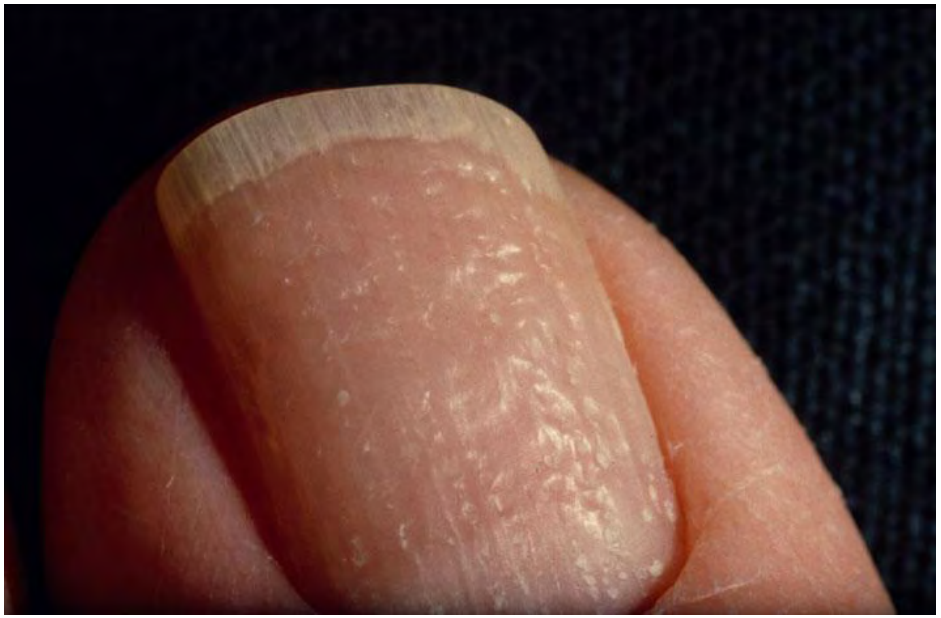

Psoriasis (nail loosening)

Psoriasis with joint involvement

Pustular nail psoriasis •

Oil spot lesion

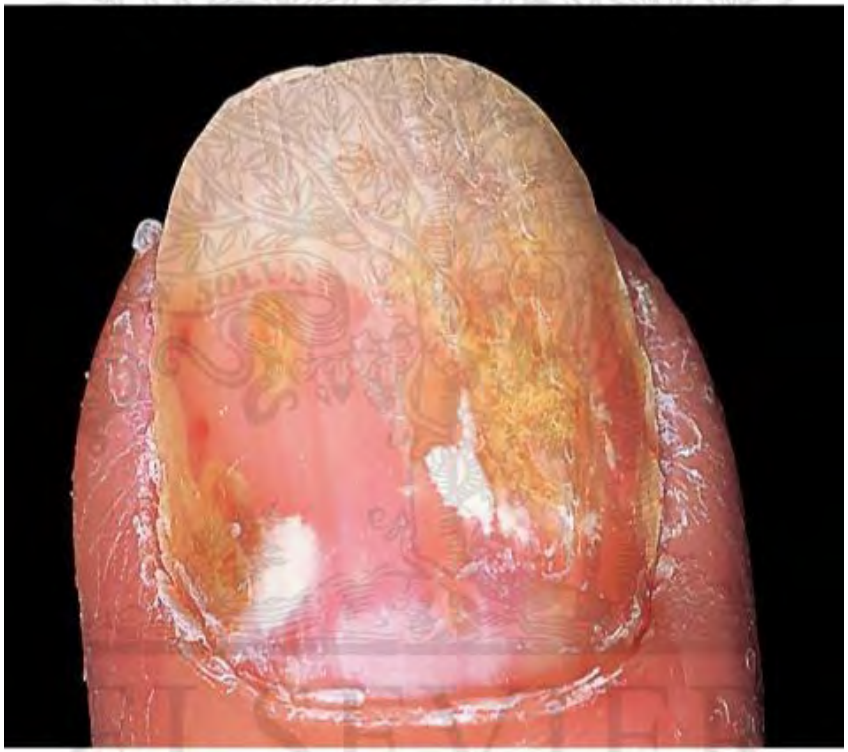

©ELSEVIER, INC. – ELSEVIERIMAGES.COM

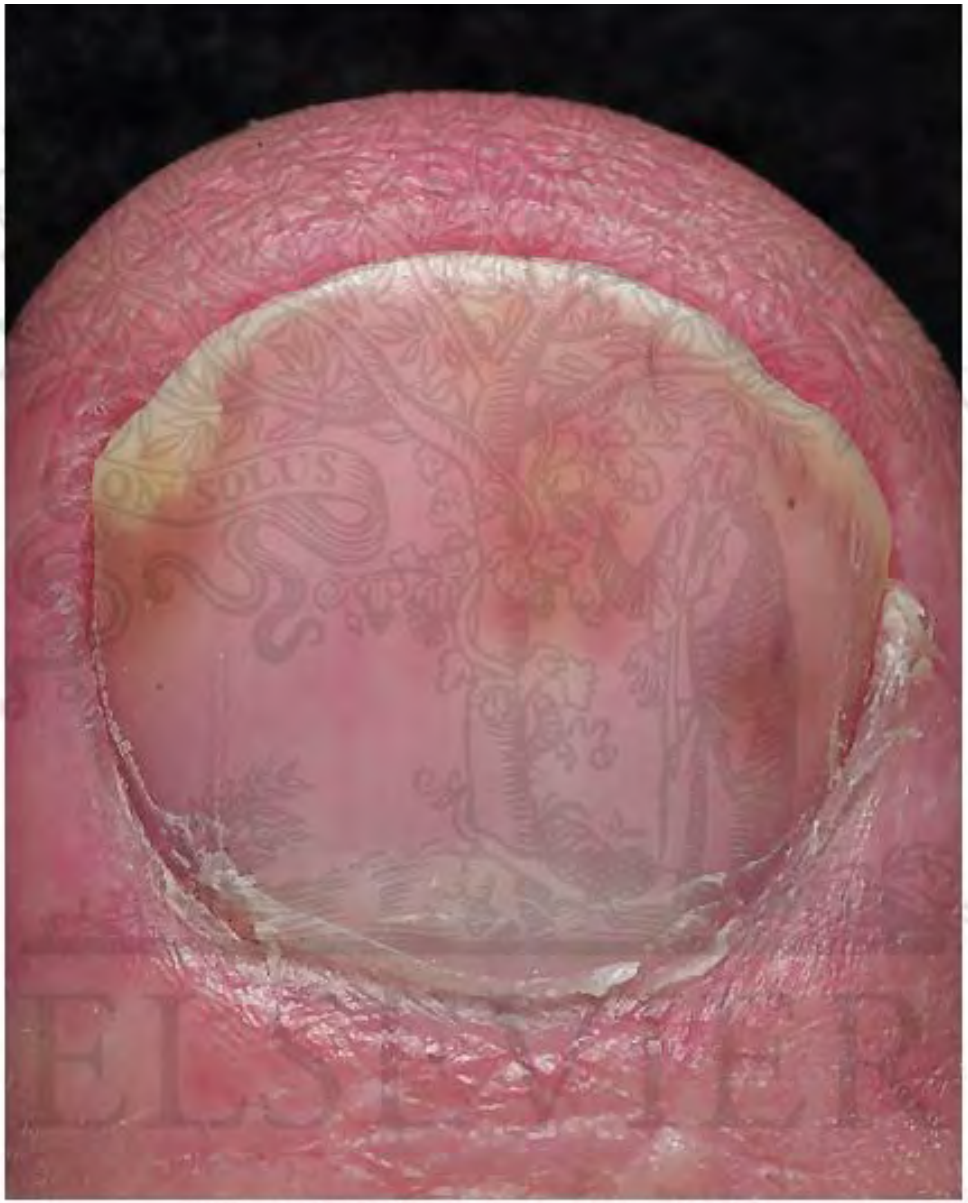

©ELSEVIER, INC. – ELSEVIERIMAGES.COM

Acute paronychia

- **پارونیشیای حاد**
- عفونت باکتریائی چین های ناخنی پروگزیمال و طرفی سبب شروع سریع درد و تورم میشود.
- تروما و دستکاری علت این ضایعه است و یا ممکن است خودبخود رخ دهد.
- در زیر کوتیکول یا در قسمتهای عمقی تر در چینهای ناخنی طرفی، چرک جمع می شود.

©Dermnet.com

©Dermnet.com

©Dermnet.com

Chronic paronychia

- **پارونیشیای مزمن**
- مواجهه با مواد تحریک کنندنده تماسی مهمترین علت این عارضه است.

- نانواها، ظرف شوها، جراحان و دندانپزشکان در معرض ابتلا هستند.
- اکثر انگشتان یا تمام آنها درگیر میشوند.

- حساسیت در لمس، اریتم، و تورم خفیف در اطراف چینهای ناخنی پروگزیمال و طرفی وجود دارد.

- کوتیکول از بین می رود و فضای میان چین ناخنی پروگزیمال و صفحه ناخن را در معرض عفونت قرار میدهد. دستکاری کوتیکول سبب تسریع این روند میشود.
- هم باکتریها و هم مخمرها در فضای مرطوب و گرم زیر چین ناخنی پروگزیمال رشد میکند. از زیر چین ناخنی پروگزیمال میتوان اندکی چرک را با فشارخارج کرد.

پارونیشیای مزمن

- التهاب مزمن سبب کج و کوله شدن صفحه ناخن میشودولی صفحه ناخن دچار عفونت نمی شود.
- پسوریازیس نیز میتواند نمای کاملا مشابهی ایجاد کند.

- **فرورفتن ناخن در گوشت**
- دلایل فرورفتن ناخنهای پا در گوشت انگشتان عبارت است از فشار جانبی ناشی از کفشهائی که اندازه آنها متناسب با اندازه پا نیست، کوتاه کردن نامناسب یا بیش از حد قسمتهای طرفی صفحه ناخن، یا تروما.
- این حالت اکثرا در شست پا رخ میدهد و اولین نشانه های آن درد و تورم است.
- ناخن در چین ناخنی طرفی نفوذ میکند و وارد درم میشود و در آنجا مانند یک جسم خارجی عمل میکند.
- بتدریج که بافت گرانولاسیون در امتداد مسیر نفوذ ناخن رشد میکند، ناحیه نفوذ چرکی و ادم دار میشود.

Subungual hematoma

- **هماتوم زیر ناخن**
- تروما به صفحه ناخن ممکن است سبب خونریزی فوری و درد شود. خونریزی میتواند سبب جداشدگی ناخن شده و درد بیشتری ایجاد کند.
- وارد شدن تروما به چین ناخنی پروگزیمال میتواند خونریزی ایجاد کند که ممکن است تا چند روز آشکار نباشد.
- ممکن است صفحه ناخن در محل چین ناخنی به رنگ خون درآید و ملانوم را تقلید کند.

هماتوم زیر ناخن

- خونریزی در فضای بسته زیر ناخن به رنگ قهوه ای تیره یا سیاه در آمده و ماهها طول میکشد تا محو شود.

Nail hypertrophy

- **هیپرتروفی ناخن**
- ضخیم شدن واضح صفه ناخن ممکن است بدلیل پوشیدن کفشهای تنگ یا سایر شکلهای ترومای مزمن رخ دهد.
- ناخنهای ضخیم شده اغلب با عفونتهای قارچی اشتباه میشوند.

White spota or bands

- **لکه ها یا نوارهای سفید رنگ**
- لکه های سفید رنگ در صفحه ناخن شایع اند و معمولا بدلیل ترومای جزئی و مکرر ایجاد میشوند.
- این لکه ها یا نوارها با رشد ناخن بالا می آیند و نهایتا ناپدید میشوند.
- بیماران معمولا آن را با عفونت قارچی اشتباه میگیرند.

Distal plate splitting

- **شکافته شدن قسمت دیستال صفحه ناخن**
- شکافته شدن و شکنندگی ناخنها در ۲۰% افراد بزرگسال دیده میشود. شکافته شدن قسمت دیستال صفحه ناخن یا لایه لایه شدن آن، به پوسته دهی پوست خشک شباهت دارد. ناخنها نیز مانند پوست در فصل زمستان خشک میشوند. خیس شدمن مکرر ناخنها در آب سبب تشدید این روند میشود.

Beau's lines

خطوط بو

- خطوط بو برآمدگیها یا فرورفتگیهای عرضی در تمام ناخنها هستند که هفته ها بعد از رویداد استرس زائی که روند تشکیل ناخن را موقتا مختل کرده است در قاعده ماهک (لونولا) ظاهر میشوند.
- این خطوط با رشد طبیعی ناخن به سمت دیستال جابجا میشود و در نهایت در لبه آزاد ناخن ناپدید میشوند.

خطوط بو در موارد زیر ظاهر میشوند:

واکنش به تب بالا، مخملک، بیماری دست، پا، و دهان، و بسیاری از بیماریهای دیگر و نیز در بیمارانی که از شیمی درمانی استفاده میکنند.

Beau’s lines

Nevus and malanoma

Nevus and malanoma

- **خال ها و ملانوم**
- خال های جانکشنال میتوانند در ماتریکس ناخن ایجاد شوند و نواری قهوه ای رنگ بوجود آورند.
- در سیاهپوستان شایع و در سفید پوستان بندرت دیده میشوند.
- ملانوم ناخن در هرجائی در اطراف یا زیر ناخن میتواند ایجاد شود.
- ملانوم ناخن نادر است.
- ضایعه ممکن است بشکل نوار پیگمانته ای ظاهر شود که پهنای آن افزایش می یابد.
- ظهور خودبخودی چنین نوارهائی از نظر اکثر پزشکان اهمیت زیادی دارد و فورا باید بیوپسی شوند.
- خال های زیر ناخنی خوش خیم در سفیدپوستان نادر هستند ولذا ضایعات خال مانند زیر ناخن را باید بدخیم تلقی کرد مگر آنکه خلاف آن ثابت شود.

DermNetNZ.org

DermNetNZ.org

©ELSEVIER, INC. – ELSEVIERIMAGES.COM

- **نشانه هوچینسون**
- عبارت است از گسترش پیگمانتاسیون قهوه ای مایل به سیاه به روی چینهای اطراف ناخن، این از نشانه های کلاسیک ملانوم زیرناخنی است.

Hutchinson's sign

melanonychia

Hutchinson's sign

melanonychia

Hutchinson's sign

Copyright ©2006 by The McGraw-Hill Companies, Inc.
All rights reserved.

melanonychia

متشكرم
http://nails.blogmesin.com